

Branchevereniging Bodemenergie Nederland
Kapteynstraat 1 Unit 220
2201 BB Noordwijk

Betreft: Lozingsvergunning OBES

Naarden, 25 september 2025

Aan de leden van de Branchevereniging Bodemenergie,

Per 1 januari 2026 vervalt het overgangsrecht voor de Omgevingswet. Hierdoor worden een aantal activiteiten die onder de oude wetgeving meldingsplichtig waren onder de Omgevingswet vergunningplichtig. Zo wordt het lozen van water op het riool, dat jaarlijks gebeurt bij onderhoud van open bodemenergiesystemen per 1 januari aanstaande vergunningplichtig. Ook als dat lozen indertijd netjes gemeld is bij het bevoegd gezag.

Consequentie voor bodemenergie

Vanaf 1 januari aanstaande mag niet meer geloosd worden op het riool, tenzij daar een vergunning voor is. Dat betekent dat binnen de termijn van het overgangsrecht de eigenaren van bodemenergiesystemen zelf een aanvraag moeten doen om de vigerende vergunning voor het open bodemenergiesysteem uit te breiden met de lozing op de riolering. Dit kan ook door de provincie ambtshalve worden gedaan, wat betekent dat het bevoegd gezag de wijziging uit eigen beweging aanpast zonder daarvoor een verzoek te hebben gehad. Dit is echter niet verplicht. Indien het bevoegd gezag de vigerende vergunningen niet ambtshalve aanpast, heeft dit impact op de exploitanten, eigenaren en beheerders van open bronnen. Bij de aanvraag van een uitbreiding / nieuwe vergunning is er een risico dat met terugwerkende kracht andere gegevens worden gevraagd dan ten tijde van de melding. Ook kunnen er andere voorwaarden worden gesteld. Daarnaast leidt dit tot extra administratieve lasten voor alle betrokkenen.

Inmiddels zijn diverse leden van de Branchevereniging aangeschreven door Omgevingsdiensten en provincies met het verzoek tot medewerking om de melding van de lozing op het riool van een bestaand bodemenergiesysteem om te zetten naar een vergunning per 1 januari 2026. Hierbij worden de volgende benaderingen gehanteerd:

1. Aanvragen van nieuwe vergunningen onder de omgevingswet, waarbij bestaande bodemenergiesystemen opnieuw vergund moeten worden.
2. Aanvragen van aanvullende gegevens over het bodemenergiesysteem, om bestaande vergunningen ambtshalve om te kunnen zetten naar toekomstige vergunningen.

In de memorie van toelichting op het Invoeringsbesluit Omgevingswet staat nadrukkelijk vermeld dat de wetwijziging niet tot doel heeft om de administratieve lasten te verzwaren, voor zowel de omgevingsdienst als de aanvrager/rechthebbende. Om die reden proberen provincies te voorkomen dat er onnodig veel nieuwe vergunningen moeten worden aangevraagd. In sommige gevallen lijkt het niet te voorkomen.

Conform artikel 8.1.1, lid 3 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet kunnen bevoegde gezagen aanvullende gegevens en schriftelijke stukken opvragen, als onder het nieuwe recht een andere informatieplicht dan een melding van toepassing is.

Standpunt van de Branchevereniging Bodemenergie

Vanuit de Branchevereniging Bodemenergie betwijfelen we of het Invoeringsbesluit Omgevingswet helemaal verklaart/legitimeert dat er mogelijk véél nieuwe vergunningaanvragen worden geëist vanuit het bevoegd gezag. De memorie van toelichting op artikel 4.14 van het Invoeringsbesluit voorziet in de volgende overweging:

“Om ongewenst grote administratieve en bestuurlijke lasten te voorkomen, wordt de mogelijkheid geboden om (in uitzonderlijke gevallen) bij algemene maatregel van bestuur de termijn van twee jaar te verlengen of de termijn niet van toepassing te verklaren. Deze bevoegdheid wordt alleen ingezet als blijkt dat door keuzes in de uitvoeringsregelgeving een aanzienlijk aantal nieuwe omgevingsvergunningen zou moeten worden verleend, waardoor het bevoegde gezag voor een grote opgave wordt gesteld.”

Namens de Branchevereniging zullen we aangeven dat de toepassing van het overgangsrecht naar onze mening het doel voorbij lijkt te schieten. Wat de lasten voor beide partijen aanzienlijk verzwakt. Waar mogelijk gaan we in gesprek met bevoegde gezagen en ministeries om onder de aandacht te brengen dat de memorie van toelichting op de Overgangswet voorziet in mogelijkheden om de regelingen te verruimen en/of ervan af te wijken.

Daarbij zullen we ook bespreken wat wél mogelijk is en hoe de vergunninghouders en de branchevereniging kunnen bijdragen om de registratie op orde te krijgen zonder (op dit moment) hoge tijdsdruk en administratief zware lasten.

Wat kunt u doen als lid?

Als lid van de Branchevereniging adviseren wij u om medewerking te verlenen aan het proces om de lozingsvergunning voor uw open bodemenergiesystemen per 1 januari 2026 te laten voldoen aan de Omgevingswet. En daarvoor tijdig in gesprek te gaan met het bevoegd gezag, om te bespreken hoe dit proces op een efficiënte en doelmatige manier kan worden doorlopen.

Bij uw gesprek kunt u eventueel gebruik maken van een voorbeeldbrief van de provincie Gelderland aan een houder van een open bodemenergiesysteem. Deze is te downloaden vanaf het ledenportal. Deze brief en voorgestelde aanpak van Provincie Gelderland beschouwen wij als passend en doelmatig bij de opgave en kan wellicht als voorbeeld dienen voor uw afspraken

Met vriendelijke groet,

Tom Meijerink MSc. MBA
Voorzitter/chair